

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ: Οι 5 μεγαλύτεροι κίνδυνοι για την Ελλάδα το 2022

Μία παρατεταμένη περίοδος οικονομικής στασιμότητας, που θα φέρει χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης και θα κρατήσει για πολλά χρόνια, είναι ο μεγαλύτερος κίνδυνος τον οποίο αντιμετωπίζει η Ελλάδα το 2022. Αυτό, τουλάχιστον, προκύπτει από τη μεγάλη έρευνα του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ, στο πλαίσιο της οποίας 12.000 ηγέτες από τον επιχειρηματικό και πολιτικό κόσμο κλήθηκαν να απαντήσουν στην ερώτηση: «Ποιοι πέντε κίνδυνοι αποτελούν μία κρίσιμη απειλή για τη χώρα σας για τα επόμενα δύο χρόνια;».

Η μελέτη Global Risks Report του WEF παραδοσιακά δημοσιεύεται λίγο πριν από τη συνάντηση της αφρόκρεμας από την παγκόσμια επιχειρηματική και πολιτική σκηνή στο Νταβός, όμως για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, η Σύνοδος αναβλήθηκε λόγω της πανδημίας. Το Φόρουμ θα πραγματοποιήσει κάποια ψηφιακά sessions την επόμενη εβδομάδα και δημοσίευσε τα αποτελέσματα της φετινής του έρευνας.

Όπως προκύπτει από τις απαντήσεις που έδωσαν οι επιχειρηματικοί και πολιτικοί ηγέτες, η Ελλάδα έχει αφήσει πίσω της την κρίση χρέους. Για την ακρίβεια, αυτή τη στιγμή, οι κίνδυνοι τους οποίους αντιμετωπίζει η Ελλάδα από την κλιματική κρίση θεωρούνται σοβαρότεροι.

Για την ακρίβεια, τα ακραία καιρικά φαινόμενα θεωρούνται ο δεύτερος μεγαλύτερος κίνδυνος τον οποίο αντιμετωπίζει η Ελλάδα για το 2022 και το 2023. Αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν την απώλεια ανθρώπινης ζωής, τη ζημιά στα οικοσυστήματα, την καταστροφή περιουσίας και την πρόκληση οικονομικής ζημιάς. Τέτοια ακραία φαινόμενα θεωρούνται οι πυρκαγιές, οι πλημμύρες, οι καύσωνες, οι τυφώνες κτλ.

Αυτή τη στιγμή, μία κρίση χρέους (είτε αυτή αφορά το κράτος και το δημόσιο χρέος είτε ένα κύμα χρεοκοπιών ανάμεσα στις επιχειρήσεις) θεωρείται ο τρίτος μεγαλύτερος κίνδυνος για την Ελλάδα.

Στην τέταρτη θέση ανάμεσα στους κινδύνους που αντιμετωπίζει η Ελλάδα είναι αυτός της σύγκρουσης μεταξύ χωρών. Οι συγκρούσεις αυτές, σύμφωνα με το WEF, μπορεί να πάρουν τη μορφή βιολογικών, χημικών ή φυσικών επιθέσεων, κυβερνοεπιθέσεων, στρατιωτικών επεμβάσεων, proxy war (πολέμου δι' αντιπροσώπων) κτλ.

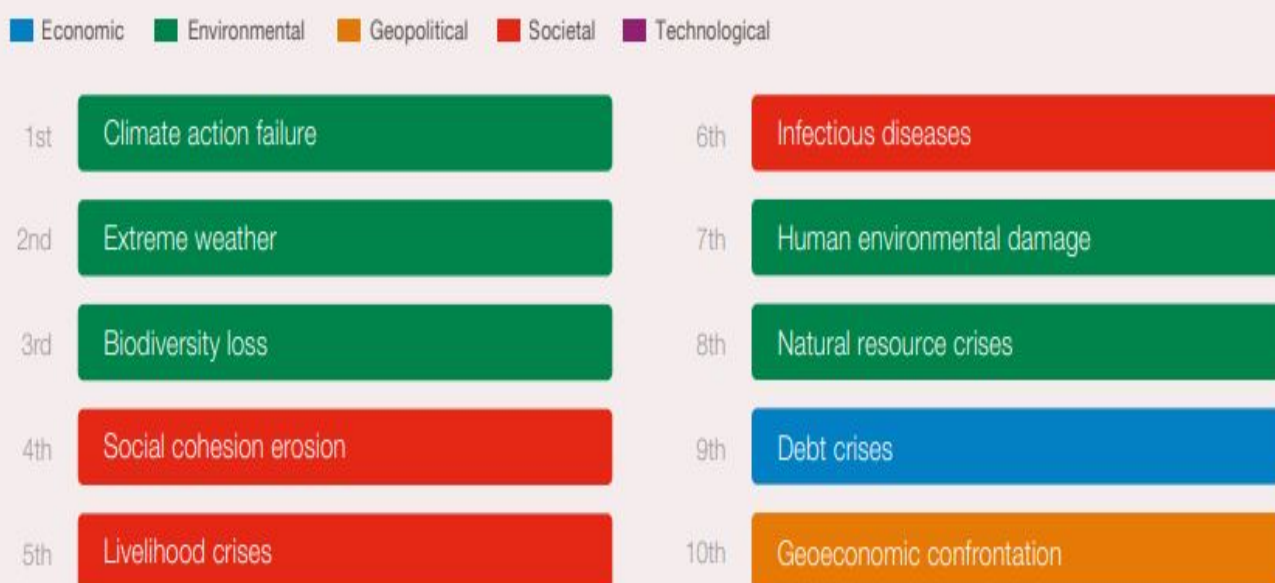
Την πεντάδα των μεγαλύτερων κινδύνων για την Ελλάδα συμπληρώνουν οι ψηφιακές ανισότητες. Πρόκειται για την αποσπασματική ή άνιση πρόσβαση σε κρίσιμα ψηφιακά δίκτυα και τεχνολογίες, ως αποτέλεσμα των άνισων επενδυτικών δυνατοτήτων, της έλλειψης των αναγκαίων δεξιοτήτων στο εργατικό δυναμικό, της ανεπαρκούς αγοραστικής δύναμης, των κρατικών περιορισμών και/ή των πολιτισμικών διαφορών. Συνέχεια..

Οι κίνδυνοι για την παγκόσμια οικονομία

Όπως προκύπτει από την ίδια έρευνα, οι 12.000 επιχειρηματικοί και πολιτικοί ηγέτες δεν πιστεύουν ιδιαίτερα στην επιτάχυνση της οικονομικής ανάκαμψης, ενώ ανάμεσα στους μεγαλύτερους κινδύνους που τους απασχολούν είναι η κλιματική αλλαγή, η αύξηση των κοινωνικών εντάσεων σε συνδυασμό με την πανδημία.

FIGURE 1.3

“Identify the most severe risks on a global scale over the next 10 years”

Source: World Economic Forum Global Risks Perception Survey 2021-2022

Μόνο ένας στους έξι ερωτηθέντες δήλωσε αισιόδοξος, ενώ μόλις ένας στους δέκα πιστεύει ότι η ανάκαμψη θα επιταχυνθεί.

Οι ανησυχίες για την αποτυχία αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής και τα ακραία καιρικά φαινόμενα είναι ψηλά στην ατζέντα των ηγετών, ειδικά σε ορίζοντα 5-10 ετών.

Οι βραχυπρόθεσμοι φόβοι περιλαμβάνουν τα κενά –στην υγεία και την κοινωνία– που προκαλεί η πανδημία, ενώ σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, οικονομικά ζητήματα και θέματα χρέους προκαλούν ανησυχία, με τους ειδικούς να πιστεύουν ότι η παγκόσμια ανάκαμψη θα είναι ευμετάβλητη και άνιση.

Πηγή: WEF

Οι «10 εκπλήξεις» για τις αγορές τη φετινή χρονιά

Ο Byron R. Wien, ένας από τον γκουρού των αγορών (αρχικά ως στέλεχος της Morgan Stanley και από το 2009 της Blackston) δημοσιεύει εδώ και 37 χρόνια μία λίστα με τις πιθανές 10 εκπλήξεις της νέας, την οποία παρακολουθούν οι ανά τον κόσμο επενδυτές ώστε να έχουν μία καλύτερη εικόνα για τα δρώμενα στον κόσμο των επενδύσεων. Ο ίδιος ορίζει ως «έκπληξη» ένα γεγονός που οι επενδυτές δίνουν περίπου 30% πιθανότητες να λάβει χώρα αν και για τον ίδιο θα μπορούσε ενδεχομένως να πλησιάζει το 50%. Η εφετινή λίστα, με τις «Ten Surprises» για το 2022, την οποία δημοσιεύει αυτός ως αντιπρόεδρος, μαζί με τον Joe Zidle, ως επικεφαλής επενδυτικής στρατηγικής στην Private Wealth Solutions της Blackstone (την έκθεση παρουσιάζει ο Οικονομικός Ταχυδρόμος) έχει ως εξής:

1. Ο συνδυασμός των ισχυρών κερδών έρχεται σε σύγκρουση με τα αυξανόμενα επιτόκια, με αποτέλεσμα ο S&P 500 να μην σημειώνει πρόοδο το 2022, ενώ οι μετοχές αξίας να υπεραποδίδουν σε σχέση με τις μετοχές ανάπτυξης. Η μεταβλητότητα παραμένει υψηλή, ενώ η διόρθωση πλησιάζει αλλά δεν ξεπερνά το 20%.
2. Ενώ οι τιμές ορισμένων εμπορευμάτων υποχωρούν, οι μισθοί και τα ενοίκια συνεχίζουν να αυξάνονται και ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή αυξάνεται στο 4,5% για το έτος. Οι μειώσεις στις τιμές των μεταφορών και της ενέργειας ενθαρρύνουν τους σκληροπυρηνικούς υποστηρικτές της άποψης ότι ο πληθωρισμός είναι «παροδικός», αλλά ο επίμονος πληθωρισμός γίνεται τελικά το κυρίαρχο θέμα για τις αγορές.
3. Ο αυξανόμενος πληθωρισμός οδηγεί την απόδοση των 10ετών ομολόγων των ΗΠΑ στο 2,75%. Η Fed ολοκληρώνει το tapering και αυξάνει τα επιτόκια τέσσερις φορές το 2022.
4. Παρά την παραλλαγή Όμικρον, η κινητικότητα επιστρέφει στα προ πανδημίας επίπεδα μέχρι το τέλος της χρονιάς. Αν και ο Covid-19 παραμένει πρόβλημα στον ανεπτυγμένο και αναπτυσσόμενο κόσμο, εντούτοις η κανονικότητα επιστρέφει σε μεγάλο βαθμό στις ΗΠΑ. Οι άνθρωποι εργάζονται τρεις με τέσσερις ημέρες την εβδομάδα στα γραφεία και επιστρέφουν μαζικά σε θέατρα, συναυλίες και αθλητικές διοργανώσεις.
5. Οι Κινέζοι πολιτικοί ανταποκρίνονται στην πρόσφατη αναταραχή στο αγορά ακινήτων της χώρας, περιορίζοντας τις κερδοσκοπικές επενδύσεις στη στέγαση. Ως αποτέλεσμα, υπάρχουν περισσότερα κεφάλαια στα κινεζικά νοικοκυριά που πρέπει να επενδυθούν. Ένας σημαντικός κλάδος διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων αρχίζει να ανθίζει στην Κίνα, δημιουργώντας ευκαιρίες για δυτικές εταιρείες.
6. Η τιμή του χρυσού σημειώνει ράλι 20% σε νέα υψηλά, καθώς παρά την ισχυρή ανάπτυξη στις ΗΠΑ οι επενδυτές αναζητούν ασφάλεια, αλλά και αντιστάθμιση από τον πληθωρισμό. Ο χρυσός διεκδικεί ξανά τον ρόλο του ως «ασφαλές καταφύγιο» και για τους δισεκατομμυριούχους που έχουν επηρεαστεί και από τοποθετήσεις σε κρυπτονομίσματα έστω και αν τα τελευταία συνεχίζουν να κερδίζουν μερίδιο αγοράς.
7. Ενώ οι μεγάλες πετρελαιοπαραγωγικές χώρες συμφωνούν πως οι υψηλές τιμές του πετρελαίου επιταχύνουν τις επενδύσεις προς την κατεύθυνση των εναλλακτικών μορφών ενέργειας και επιτρέπουν στους παραγωγούς σχιστόλιθου των ΗΠΑ να γίνουν ξανά κερδοφόροι, εντούτοις οι χώρες αυτές δεν μπορούν να αυξήσουν την παραγωγή αρκετά ώστε να ανταποκριθούν στη ζήτηση. Η τιμή του αργού WTI ανεβαίνει πάνω από τα 100 δολάρια το βαρέλι.
8. Ξαφνικά, η πυρηνική εναλλακτική για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας μπαίνει στην αρένα, καθώς τα μέτρα ασφαλείας έχουν αναπτυχθεί αρκετά ώστε να περιορίσουν τους φόβους σχετικά με τους κινδύνους της πυρηνικής ενέργειας, η οποία αποκτά ευρεία αναγνωσιμότητα. Η τεχνολογία σύντηξης αναδύεται ως πιθανή μελλοντική πηγή ενέργειας.
9. Τα ESG κριτήρια εξελίσσονται πέρα από δηλώσεις εταιρικής ευθύνης. Κυβερνητικές παρεμβάσεις επιβάλλουν ένα νέο ρυθμιστικό πλαίσιο στις ΗΠΑ, ενώ και η Federal Reserve πρωτοστατεί στην εφαρμογή stress tests για την αξιολόγηση της ευπάθειας των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στα σενάρια της κλιματικής αλλαγής.
10. Οι ΗΠΑ συνειδητοποιούν ότι δεν μπορούν να αγοράσουν αρκετές μπαταρίες λιθίου για να τροφοδοτήσουν την προγραμματισμένη παραγωγή των ηλεκτρικών οχημάτων. Η Κίνα ελέγχει την αγορά λιθίου, καθώς και τις αγορές για το κοβάλτιο και το νικέλιο και επιλέγει να διατηρεί το μεγαλύτερο μέρος της προμήθειας αυτών των προϊόντων για οικιακή χρήση.

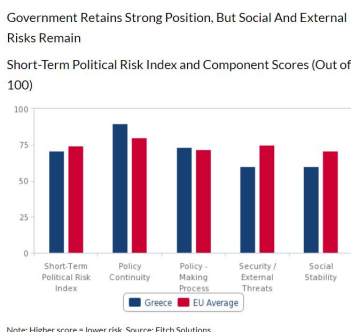

Fitch Solutions για Ελλάδα: Οι μεταρρυθμίσεις θα συνεχιστούν – Στηρίζουν το επενδυτικό κλίμα

Παρότι η επιδείνωση της επιδημιολογικής εικόνας και η σύσφιγξη των περιοριστικών μέτρων κατά του κορωνοϊού ενισχύουν τους κινδύνους για την κοινωνική σταθερότητα, η Fitch Solutions εξακολουθεί να πιστεύει ότι η ελληνική κυβέρνηση βρίσκεται σε ισχυρή θέση και άρα έχει περιθώρια να εφαρμόσει την ατζέντα των μεταρρυθμίσεων της κατά τα επόμενα τρίμηνα.

Όπως αναφέρει και το Money Review, σημειώνεται ότι η Fitch Solutions είναι μονάδα του ομίλου Fitch Group, στον οποίο ανήκει και η Fitch Ratings. Η Fitch Ratings θα ανακοινώσει αργά το βράδυ της Παρασκευής το αποτέλεσμα του review της για την ελληνική αξιολόγηση, με κάποιους αναλυτές να εκφράζουν προσδοκίες για μια αναβάθμιση.

Ως γνωστόν, η συνέχιση των μεταρρυθμίσεων αποτελεί ένα από τα προαπαιτούμενα που θέτουν όλοι οι οίκοι αξιολόγησης για να διατηρηθεί το αξιόχρεο της Ελλάδας στα τρέχοντα επίπεδα και να αναβαθμιστεί σε υψηλότερα.

Όπως σημειώνουν οι αναλυτές της Fitch Solutions, η κοινοβουλευτική πλειοψηφία της Νέας Δημοκρατίας (158 από τις 300 έδρες) της επέτρεψε να περάσει γρήγορα μεταρρυθμιστικά νομοσχέδια μέσα στο 2021. Μεταξύ αυτών, ο οίκος ξεχωρίζει το εργασιακό νομοσχέδιο του Ιουνίου που άνοιξε τον δρόμο για την εφαρμογή ευέλικτων ωραρίων και τον προϋπολογισμό του 2022, που κατατέθηκε τον Δεκέμβριο και περιορίζει τις δαπάνες της πανδημίας. Παρά τις αντιδράσεις και κάποιες διαμαρτυρίες, και τα δύο υπερψηφίστηκαν σχετικά εύκολα, τονίζεται.

«Περιμένουμε ότι η κυβέρνηση θα υλοποιήσει τα σχέδιά της, όπως η διατήρηση της αναστολής της εισφοράς αλληλεγγύης για τους εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα, η μείωση του φορολογικού συντελεστή για τις επιχειρήσεις από το 24% στο 22% και η μείωση της φορολόγησης για τις επιχειρήσεις που προχωρούν σε συγχωνεύσεις και εξαγορές, ενώ παράλληλα θα στοχεύσει σε έναν βαθμό δημοσιονομικής προσαρμογής τα επόμενα τρίμηνα», αναφέρουν οι αναλυτές.

Τα μέτρα αυτά, σε συνδυασμό με την υψηλότερη της μακροπρόθεσμης τάσης ανάπτυξη της οικονομίας, θα στηρίζουν το επενδυτικό κλίμα στην Ελλάδα το 2022, προβλέπει η Fitch Solutions.

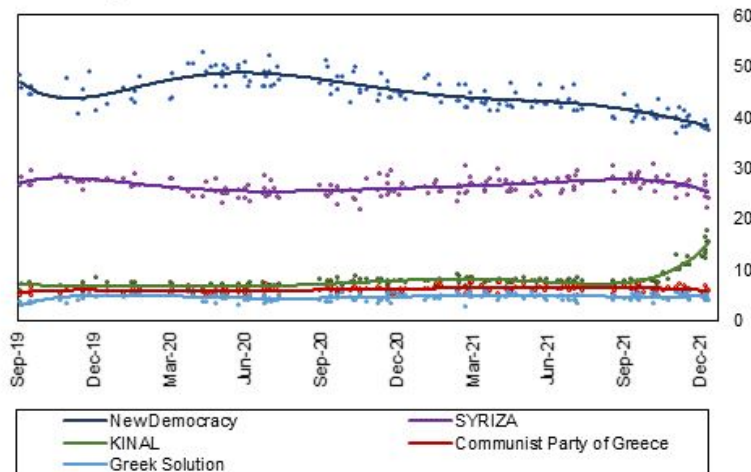
Συνέχεια....

Επανεκλογή της ΝΔ το 2023

Αποτιμώντας την πολιτική κατάσταση στην Ελλάδα, η Fitch Solutions επισημαίνει πως παρότι τα ποσοστά της Νέας Δημοκρατίας εμφανίζουν μία αργή υποχώρηση από την εκλογή της, τον Ιούλιο του 2019, εντούτοις το κόμμα διατηρεί διψήφιο προβάδισμα έναντι του ΣΥΡΙΖΑ. Και αυτό επιμένει παρά την πρόσφατη άνοδο του ΚΙΝΑΛ, επισημαίνεται.

New Democracy Maintains Comfortable Lead In Opinion Polls

Greece - Opinion Polls, %

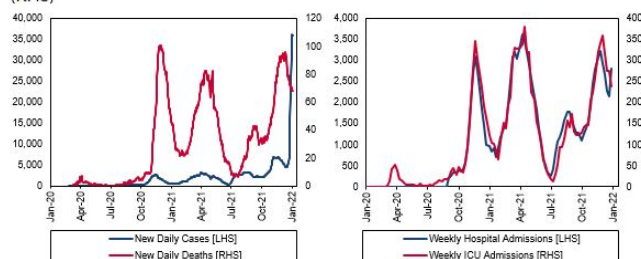
Source: National sources, Fitch Solutions

Με τη Νέα Δημοκρατία να εκτιμάται ότι θα κερδίσει την επανεκλογή της το 2023, η Fitch επισημαίνει ότι η Ελλάδα σκοράρει καλύτερα από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στους δείκτες που χρησιμοποιεί για να μετρήσει την πρόοδο και τη συνέχεια στις πολιτικές.

Ρίσκα για την κοινωνική σταθερότητα από τον κορωνοϊό

Παρότι η επιδείνωση των επιδημιολογικών προοπτικών και η σύσφιξη των περιοριστικών μέτρων έχουν αυξήσει τα ρίσκα για την κοινωνική σταθερότητα, η Fitch Solutions εκτιμά ότι η κυβέρνηση θα αποφύγει την επιστροφή στα αυστηρά lockdowns. «Περιμένουμε ότι η κόπωση με τους περιορισμούς και η δυσάρεσκεια με τα νέα μέτρα θα πυροδοτήσουν περαιτέρω σποραδικές διαμαρτυρίες στην Ελλάδα τους επόμενους μήνες, με μέλη της αντιπολίτευσης και επικριτές να χαρακτηρίζουν τις κινήσεις τιμωρητικές», σημειώνουν οι αναλυτές. Αυτό αντανακλάται στο γεγονός ότι η Ελλάδα σκοράρει 60 (στα 100) στον δείκτη «κοινωνικής σταθερότητας» του οίκου, την ώρα που ο ευρωπαϊκός μέσος όρος διαμορφώνεται στο 70,8.

Lower Fatality Provides Room For Avoiding Lockdowns, But Surging Cases Pose Risks
Greece - Covid-19 Cases And Deaths (LHS) & Hospital And Intensive Care Unit Admissions (RHS)

Source: Our World in Data, Fitch Solutions

Παρόλα αυτά, η Fitch τονίζει ότι οι περιορισμοί στην Ελλάδα είναι πολύ πιο χαλαροί από ό,τι ήταν νωρίτερα μέσα στην πανδημία, με τη βοήθεια και του γεγονότος ότι το 68,1% του πληθυσμού είναι πλήρως εμβολιασμένο (έναντι 61,5% στην Ευρώπη).

Αν και οι αναλυτές δεν αποκλείουν την περαιτέρω αυστηροποίηση των μέτρων κατά του κορωνοϊού, εντούτοις η βασική πρόβλεψή τους είναι ότι η κυβέρνηση θα αποφύγει τα αυστηρά lockdowns και άρα θα περιορίσει την κοινωνική αναταραχή και δεν θα εκτροχιάσει την ανάκαμψη της οικονομίας.

Οι άλλοι κίνδυνοι

Τα ρίσκα για την πολιτική σταθερότητα στην Ελλάδα –πέραν της πανδημίας– πηγάζουν από το γεγονός ότι η οικονομία είναι εύθραυστη και από τις εντάσεις στην Ανατολική Μεσόγειο. Παράλληλα, κινδύνους εντοπίζει η Fitch Solutions και στην περίπτωση που ο πληθωρισμός παραμείνει υψηλός για περισσότερο από ό,τι αναμένεται, πλήττοντας ακόμα περισσότερο τα εισοδήματα.

Ο οίκος εκτιμά, επίσης, ότι οι τεταμένες σχέσεις με την Τουρκία θα επιμείνουν τους επόμενους μήνες. Παρότι ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης έχει τονίσει ότι η Ελλάδα δεν σκοπεύει να μπει σε μία κούρσα εξοπλισμών με την Τουρκία και ότι η κλιμάκωση δεν είναι προς το συμφέρον καμίας πλευράς, εντούτοις η Fitch Solutions δεν αποκλείει περαιτέρω αναζωπύρωση των εντάσεων, κάτι που συνεπάγεται ότι η Ελλάδα βαθμολογείται με 60 στον δείκτη «εξωτερικές απειλές και απειλές ασφαλείας», δηλαδή σκοράρει χαμηλότερα από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.